

LANCZKOR GÁBOR

Folyamisten

(REGÉNYRÉSZLET)

Sírtak a kisbaglyok. Legalábbis így tudta még kislánykorából és az apukájától az eredetét ennek a különös, többszólamú nyüszítésnek, amely a sötétbe borult London Fields park roppant platánjai közt úgy szólt, mintha a hinták nyikorogtak volna, amelyeket rég nem olajoztak meg, három hinta egymás mellett, jutott eszébe Esthernek, hogyan versenyeztek a két legjobb barátnőjével az iskola melletti játszótéren, melyikük hajtja magát magasabbra. Rita és Vera már régen nem volt sehol, mind a hárman más középiskolába kerültek, de akkoriban még csak-csak összefutottak néha, aztán Esther elkerült egyetemre Londonba, a lányok maradtak otthon, és egy évtizede egyáltalán nem látta őket, nem is hallott róluk. Arról sem tudott, ők ketten vajon tartják-e még egymással a kapcsolatot.

Próbáról tartott hazafelé, a hátán egy puhatokban volt a hangszere, érezhető súllyal. A Fender Telecaster elektromos gitáron túl a tok külsején lévő nagy, cipzáros zsebben ott voltak a kábelek, egy adapter, egy Cry Baby Wah, és egy Arion SCH-1-es kóruspedál.

A faluról a fővárosba került lányt, aki kerek hét éve lakott Kelet-Londonban, továbbra is minden alkalommal, ahogy áthaladt rajta, őszintén és mélyen meglepte a park sivársága, pedig hát: gyepek és fák. Hogy le is hangolja mindez, azon már réges-rég túl volt, inkább csak hathatósan újra és újra megerősítette abban az elhatározásában, hogy a nagyváros lényegét ne feltétlenül a primer környezetében lássa. Az elmúlt években amúgy kifejezetten megkedvelte a környéket, amely szépen kezdte kinőni magát kelet-londoni slumból a nagyváros egyik újabb underground művészeti körzetévé, vagy inkább együtt létezett benne a kettő, még bőven a dzsentrikálódás előtt. Esther annak idején kifejezetten és kizárólag az alacsony bérleti díjak miatt költözött ide az egyetemi kollégiumból. Aztán valahogy itt ragadt. Hogy visszamenjem a szüleihez vidékre, az eszébe sem jutott. A legkorábbi fönmaradt feljegyzés a London Fieldsről 1540-ből való: akkoriban a londoni piacra tartó állatkereskedők legeltették meg itt még utoljára a lábasjószágot, mielőtt benn a városban túladtak volna rajta.

A Regent's Canal partján lévő lakástól nagyjából tíz percre, a park túlsó, északkeleti sarkánál volt a próbaterme Esther kétszemélyes zenekarának, egy négyfelé osztott régi raktárépületben, amelyet két festővel és egy konceptművésszel közösen béreltek.

Csengett a füle a lánynak. A kisbaglyok sírását is ebbe a folyamatos, tompa, magas tónusú zúgásba bugyolálva hallotta, mint a saját lépteit, és a Mare Street meg a környező kisebb utcák forgalmának távolabbi zaját.

A Swans zenekar koncertjén volt tegnap este. A kopár, feketére kifestett színházteremben a nézőtér lejtős síkja alatti vízszintes részen ki voltak szedve a székek, a koncert elejét Esther is végigállta, legelöl, a második sorban az alacsony színpad előtt. Nagyjából egy óra múlva hátrált ki az iszonyú hangörvény epicentrumából, és ült föl a nézőtérre.

Távolabbról és magasabbról egyszerre láthatta a hat férfit, akik mint hat öreg, csapzott fekete hattyú, úgy hajlongtak zenéjük ütemére a színpadon. Így ha elviselhetőbb nem is, de minden szempontból beláthatóbb lett számára a produkció. Nézte a tömegben a pontot, ahol az előbb még ő állt. Kissé jobbra az énekes-gitáros-zenekarvezető Michael Girától. Közvetlenül Gira előtt, Esthertől karnyújtásnyira egy köpcös, rövidnadrágos, idősödő férfi tombolt. A közönség amúgy jellemzően fiatal és tehetséges értelmiségiekből állt. A rövidgatyás férfi két kézzel a kontroll-ládára támaszkodva rázta a felsőtestét, a lábai lecövekelve. Egy fiatal, húszévesforma lánnyal volt, aki leginkább a lányának tűnt. Vagy nem. A koncert nyitánya után időről időre a lába elé tett táskába nyúlt egy vodkásüvegért, és rendesen meghúzta. Az épület bejáratánál, ahol a jegyeket ellenőrizték, álltak ugyan biztonságiak, de a táskák tartalmát nem kellett megmutatni. A teremben sehol nem lehetett látni biztonsági embereket.

A köpcös az egyik dal végén, amely a dobos elnyújtott, és láthatóan rendkívüli fizikai teljesítményt követelő, elnyújtott üstdob-klopfolásával ért véget, két ütés között beleüvöltötte a relatív csöndbe egy nőnek a nevét, amire Michael Gira jól láthatóan legyintett egyet.

Két dal között mindig hangoltak. Egyiküknek sem volt cserehangszere. Elfordultak a közönségtől, ráléptek a hangolópedálra, és újrahangolták a gitárjukat. A rövidgatyás most a mikrofonállványról lekígyózó kábelt kezdte el pofozgatni, míg Gira háttal állt neki. Esther ezt már az ülőszektorból nézte. A következő szám után, és aztán a következő után is az általános zsvajban a férfi hevesen gesztikulálva ordított a mögötte álló két fiúval.

Mélységesen mély tévedésnek tűnt a közönség java részét adó, elitkultúra-fogyasztó világvárosi értelmiség jelenléte a koncerten. Esthert szabályszerűen foltogatta a folyamvidéki amerikai misztikának az a vaksötétre tömbösített mocsara, amivé a hat zenész elképzeltetlen intenzitással előadott, monomániásan ismételt minimalista zenei témái és ritmusai alakultak folyamatosan, a szeme láttára. Érezte, ahogy a hormonszint egyensúlyának időleges megbomlása testi tüneteket okoz. Izadás, könnyek. Mint a halál előtti félelem és szorongás, amely összeszűkíti a pupillákat.

Az arcon aztán néha mosoly jelenik meg. Mert ha van kit szeretni, a szeretet, úgy beszél, erősebb az életnél.

Természet. Az még nála is erősebb. És ami hosszabb ideje el van nyomva, egy idő után természetesen hatványozott erővel támad vissza.

A színpad jobb szélén a hórihorgas és rosszarcú, ötven fölötti, sovány, széttetovált kezű gitáros. Kígyó tekereg végig a jobb karján. Folyamatosan rágógumizik. Aztán a fiatal, szakállas basszusgitáros. És a szintén ötven fölötti Gira, aki az instrumentális részeken úgy vezényli a zenekarát a gitárja nyakával, mint egy karmester. A bal szélén a dandynak öltözött steel-gitáros. Ő is folyamatosan rágózik. Háttal a dobos. És mellette az őseberszerű, szőrös mellkasú, szakállas ütőhangszeres, aki időnként különféle fúvós hangszereken és házilag barkácsolt fura, fölhúrozott fadarabokon is játszik.

Amikor a köpcös vodkaiót mégiscsak kivezette két mozgósított biztonsági ember, Esther határozott megkönnyebbülést érzett. Mintha készülődött volna valami. A következő darab után Gira megkérdezte, hová lett az az ember. Majd azt mondta a mikrofonba, nyugodtan engedjék vissza, hadd álljon be hátra. És belekezdett a következő számba. Nem is a végén, de a majdnem három órás koncert vége előtt talán egy fél órával érezhetően föllélegzett a közönség puhább része. Bár az előadásmód intenzitása nem csökkent. Esther a koncert után aláíratott Girával egy apró fecnit, amit aztán a gitárja feketére fúj a koptatólapjára ragasztott délután. A húrok alá, a két hangszedő közé.

Az unokaöccsével csinálták a zenekart. Anarchitecture volt a nevük. Ő gitározott, Peter bendzsózott és énekelt. Nagyjából másfél éve működtek, négy hónapja kezdtek el koncertezni, háromszor léptek föl azóta. Az unokatestvére egy évvel volt fiatalabb nála. Esther az idén lett harminc. Fél éve, tavasz elején szakított a barátjával, Lee-vel. Öt év után. Szeretett volna huszonnyolc-huszonkilenc körül szülni. Huszonnöt évesen volt egy abortusza. A kapcsolat elején. A harmincadik születésnapja előtt másfél hónappal közösen látták be, hogy vége. Nem haragudtak meg egymásra. Jóban maradtak. Lee Glasgowból jött Londonba. A közösen bérelt lakás itt volt a Mare Streeten. Onnan költözött a lány a csatornára néző egyszobásba. A fiú is itt maradt a közelben. A baráti körük is közös maradt. Néha összefutottak itt-ott, kocsmában, kiállításmegnyitón. Köszöntek egymásnak, váltottak pár szót, és arrébb mentek. Barátok lettek. Már legalább egy évvel a szakítás előtt. Akkoriban már csak heti egyszer, legfeljebb kétszer szeretkeztek. Ez egyiküknek sem volt elég. De többre nem futotta. Időből, szenvedélyből. Figyelemből. Mind a ketten félreléptek párszor. A lány a kapcsolat elején, a fiú a vége felé. Nem mondták el egymásnak, de mind a ketten sejtették. Amikor egy szerelem véget ér, bizonyos szokások értelmetlenné válnak. A napirend újraszervezése sok apró feladatot ad. A fiúnak a szakítás után meglehetősen gyorsasággal lett valakije. A nagy, közös baráti körből. Esthernek nem ment. Nem sikerült. Szomorú volt. Lefeküdt ezzel-azzal, természetesen a közös baráti

körből. Olyanokkal, akikkel nem kellett egymástól bocsánatot kérniük. A zenekar, az jó volt. Lekötötte a kreatív energiáit. Nagyon szerette az unokaöccsét. Ugyanabban a faluban nőttek föl. És Peter mind a mai napig valami gyerekes gyengédséggel emlékeztette a zöldellő Lancasterre. Énekelgetett, és bendzsóztatott, csak úgy magának, otthon. Mint Esther a gitárjával. Tulajdonképpen maguk is meglepődtek, miért nem jutott eszükbe már évekkorábban, hogy zenélhetnének együtt. Egy szál torzított gitár és ének. Sötét tónusú, blues-os ének. Néhol színezésnek a bendzsó. Peterrel voltak a Swanson is. Kettesben. A fiú szintén egyedül tengődött, másfél éve nem akadt komoly barátnője.

Ködpázmákat terelt a szél a gyéren megvilágított parkon át, mint a birkáit a pásztor, a park hegyesen kiszögellő sarkába, amerre Esther és a gyalogút tartott, a Broadway Market felé. *Can you hear me, Mighty Tongue*, dúdolgatta a lány a fülcsengése mellé. Előkerült ez a régi dal a próba végére, Esther a hét elején szedte le a Bowie-lemezt hallgatva, hát eljátszották, kissé elferdítve.

Egy róka feküdt az ösvény mellett. Esther megtorpant, tisztos távolságban. Az állat meg se moccant. Közelebb ment hozzá. Még egy lépéssel közelebb. A farka lomposan szétterülve a teste egyenes folytatásaként, a szája finoman elnyílva, tompán fehérlettek a túhegyes ragadozófogak, az orra előtt arasznyi hosszú, ujjnyi vastag vércsík.

Tele volt vadakkal a nagyváros. Rókákat lehetett látni a helyiérdekű szerelvények ablakából a sínek melletti bozótban. Őzeket a közparkokban. Beálltak a keresztveződésekbe, elüttetve maguk, fennakadást okoztak a forgalomban, kárt a gépkocsikban.

Bejöttek a nagyvárosba a vízfolyások mentén, és ha éppen nem a szemetesekukban guberáltak, mint a hajléktalanok, mindenre ugrottak a gyáva rókaomák, ami gyengébb náluk és mozog.

Kényszerítettem, térdeljen le, nyalja meg a vért a fűvön. Letérdelt. Mocorgatta a térdét, szúrták a kötött harisnyán át a térdkalácsát a kövecsek. Előrehajolt. A tarkójának dőlt a gitár nyaka. Zúgott a füle. Halkan szuszogott. Felnyögött. És megnyalta.

A kisbaglyok pedig egyre csak sírtak.

A jázminbokrok mögött vártam rá, a játszótérnél.

Sósnak találta, magától értetődően vérízűnek.

Odalépdeltem hozzá, letérdeltem mögé, és egészen gyengéden öleltem át. Fölsíkított. Magyarul beszéltem hozzá, mint egy kelet-európai bevándorló. Leszedtem a hátáról a gitárt. A földre tepertem a finom kis testét. Gyámoltalan volt, mekegett alattam, mint egy kis kecske. Betakartam a kabátom szárnyával. Erősen tartottam. A bal karommal, hogy ne ficánkoljon, fogtam a felsőtestét, jobbal benyúltam a szoknyája alá, és a szövetbe markolva egyetlen erőteljes mozdulattal téptem le róla a harisnyát és a bugyit. A számba nyúlálva több ütemben megkentem nyállal az ölet. Nem volt képes elengedni magát, nem, nem, nem és nem. Keményen megfeszült

alattam a teste. Kibogoztam a nadrágomat, elő a farkamat, az öszvér makacsságával vágtam be neki, hiába is tiltakozott.

Ahogy belelendültem, egyre lanyhult az ellenállása.

Fogtam a tarkóját, és az üvöltésben eltorzult csinos arcát belenyomtam a róka testmeleg, fehér szőrű hasába.

NÁDLER ISTVÁN: 2011. JÚLIUS 4.